

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

P9_TA(2020)0008

Metinis pranešimas dėl bendros užsienio ir saugumo politikos įgyvendinimo**2020 m. sausio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl metinio pranešimo dėl bendros užsienio ir saugumo politikos įgyvendinimo (2019/2136(INI))**

(2021/C 270/04)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos metinį pranešimą Europos Parlamentui dėl bendros užsienio ir saugumo politikos,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) V antraštinę dalį,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Chartiją ir 1975 m. Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) Helsinkio baigiamąjį aktą,
- atsižvelgdamas į 1949 m. Šiaurės Atlanto sutartį ir 2018 m. liepos 10 d. bendrą deklaraciją dėl ES ir NATO bendradarbiavimo,
- atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai pareiškimą dėl politinės atskaitomybės ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2016 m. Visuotinę Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategiją,
- atsižvelgdamas į 2017 m. birželio 7 d. Komisijos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrą komunikatą „Strateginis požiūris į atsparumą ES išorės veikslių srityje“ (JOIN(2017)0021),
- atsižvelgdamas į 2018 m. gegužės 17 d. Sofijos deklaraciją ir 2018 m. birželio 26 d. bei 2019 m. birželio 18 d. Tarybos išvadas dėl plėtros ir stabilizacijos bei asociacijos proceso,
- atsižvelgdamas į 2015 m. rugsėjo 25 d. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos rezoliuciją A/RES70/1 „Keiskime mūsų pasaulį. Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m.“
- atsižvelgdamas į 2000 m. JT Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 1325, kurioje nustatyta moterų, taikos ir saugumo darbotvarkė,
- atsižvelgdamas į savo 2017 m. lapkričio 15 d. rekomendaciją Tarybai, Komisijai ir Europos išorės veikslių tarnybai (EIVT) dėl Rytų partnerystės, rengiantis 2017 m. lapkričio mėn. aukščiausiojo lygio susitikimui ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą (A9-0054/2019),

⁽¹⁾ OL C 210, 2010 8 3, p. 1.⁽²⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0440.

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

- A. kadangi Parlamentas yra įpareigotas vykdyti bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) bei bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) demokratinę kontrolę, jis yra už tai atsakingas ir, kad galėtų atlikti šį vaidmenį, jam turėtų būti suteikiamos veiksmingos tam būtinos priemonės;
- B. kadangi ES išorės veiksmai tiesiogiai veikia ES ir už jos ribų gyvenančių jos piliečių gerovę ir jais siekiama užtikrinti saugumą ir stabilumą, sykiu apsaugant europietiškas laisvės, demokratijos, lygybės, teisinės valstybės ir pagarbos žmogaus teisėms vertybes; kadangi Europos Sąjungos, kaip pasaulinės taikos ir saugumo užtikrinimo veikėjos, patikimumas priklauso nuo to, kaip ji pati praktiškai laikosi savo vertybių, todėl vertybėmis grindžiama užsienio politika yra labai naudinga pačiai Sąjungai;
- C. kadangi Europos Sąjunga gali skleisti pagrindines savo vertybes tik tuomet, kai jos saugomos ir jų laikomasi visose jos valstybėse narėse;
- D. kadangi šiuo metu mūsų tradiciniai partneriai traukiasi iš pasaulinės arenos, didėja spaudimas daugiašaliam bendradarbiavimui ir daugiašalėms institucijoms ir vis labiau įsitvirtina regioninės jėgos;
- E. kadangi jau kurį laiką blogėja Sąjungos strateginė aplinka, o tai reiškia, kad kiek įmanoma greičiau reikia stipresnės Europos, kuri veiktų vieningai savo išorės santykių srityje, kad būtų galima įveikti daugybę iššūkių, kurie daro tiesioginį ar netiesioginį poveikį jos valstybių narių ir piliečių saugumui; kadangi poveikį ES piliečių saugumui daro tokie veiksniai: prie rytinių ir pietinių Europos žemyno sienų vyksta ginkluoti konfliktai ir yra nestabilių valstybių; reiškiasi terorizmas – ypač džihadizmas, vykdomi kibernetiniai išpuoliai ir dezinformacijos kampanijos; užsienio galios kišasi į Europos politinius ir rinkimų procesus; keliamos abejonės dėl masinio naikinimo ginklų platinimo ir dėl susitarimų dėl ginklų neplatinimo; aštrėja regioniniai konfliktai, lemiantys priverstinį gyventojų persikėlimą ir nekontroliuojamus migracijos srautus; valstybėse narėse kyla įtampa dėl apsirūpinimo energija; konkuruojama dėl gamtos išteklių, energetinės priklausomybės ir energetinio saugumo; prie Europos sienų ir joje pačioje auga organizuotas nusikalstamumas; mažėja pastangų nusiginkluoti; vyksta klimato kaita;
- F. kadangi džihadizmas šiuo metu yra viena pagrindinių grėsmių Sąjungos piliečių saugumui, reikėtų tiek ES viduje, tiek jos išorėje imtis skubių, ryžtingų ir koordinuotų veiksmų;
- G. kadangi nė viena valstybė narė negali pati viena susidoroti su bet kokiais Europos žemyne ir jo artimoje aplinkoje kylančiais iššūkiais; kadangi turėtų būti paisoma ir užtikrinamas valstybių narių lygybės principas rengiant ES užsienio ir saugumo politiką ir veiksmus; kadangi turėtų būti paisoma nacionalinių parlamentų išimtinių teisių jų valstybės užsienio ir saugumo politikos srityje; kadangi plataus užmojo, patikima ir veiksminga bendra užsienio politika turi būti grindžiama pakankamais finansiniais ištekliais ir laiku vykdomais ryžtingais ES veiksmais; kadangi ES išorės politikos priemonės turi būti naudojamos nuosekliau ir darniau;
- H. kadangi daugiašališkumas yra vienintelė taikos, saugumo ir tvaraus bei įtraukaus vystymosi garantija labai poliarizuotoje tarptautinėje aplinkoje; kadangi kyla pavojus ES pamatams, kai imama kvestionuoti visuotines normas ir vertybes – įskaitant pagrindines žmogaus teises, tarptautinę teisę ir humanitarinę teisę – arba kai pradedama jomis piktnaudžiauti; kadangi daugiašališkumas yra centrinis Europos Sąjungos bendros užsienio ir saugumo politikos principas, įtvirtintas ES sutartyje;
- I. kadangi, pasauliui išgyvenant visuotinį galios svertų pasikeitimą, ryškiausia užsienio politikos tendencija tampa geopolitinė konkurencija, reikalaujanti greito, vieningo ir tinkamo atsako mechanizmų ir pajėgumų; kadangi dėl valstybių narių vienybės stokos ES dažniausiai nedalyvauja vykstant visuotiniam galios svertų pasikeitimui ir geopolitinei konkurencijai;
- J. kadangi kylantys valstybiniai veikėjai ir naujos ekonominės galios siekia pasaulinių ir regioninių tikslų, kurie gali turėti destabilizuojantį poveikį ir kelti pavojų taikai ir stabilumui Europos kaimynystėje, turėti neprognozuojamų pasekmių ne vien Europos ir pasauliniam saugumui, bet ir taikai apskritai; kadangi kyla pavojus, kad Europa pasiliks sprendimus priimančių sferų nuošalyje ir dėl to atsiders itin nepalankioje padėtyje; kadangi dėl tokių visuotinių pokyčių atsiranda sąlygos autokratinių lyderių, smurtą naudojančių nevalstybinių subjektų ir gyventojų protesto judėjimų atsiradimui;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

- K. kadangi ES saugumo aplinka, kuri priklauso nuo taikos ir stabilumo kaimyninėse šalyse, yra nepastovesnė, nenuspėjama, sudėtinga ir pažeidžiama išorės spaudimui – kuris jau daromas vykdam hibridinį karą, įskaitant priešišką Rusijos ir kitų veikėjų propagandą, be to, didėja radikalių teroristinių grupuočių keliami grėsmė, o tai trukdo ES naudotis savo suverenumu ir strateginiu savarankiškumu; kadangi nestabilumas ir nenuspėjamumas Sąjungos pasienyje ir jos artimoje kaimynystėje kelia tiesioginę grėsmę žemyno saugumui; kadangi vidaus ir išorės saugumas yra neatskiriama dalykai; kadangi šis išorės spaudimas apima tiek fizinę, tiek internetinę plotmę; kadangi dezinformacija ir kitų formų išorės jėgų kišimasis kelia didelį pavojų Europos Sąjungos suverenumui bei didelę grėsmę jos stabilumui ir saugumui;
- L. kadangi pagrindinės pasaulinių konfliktų priežastys yra socialinė ir ekonominė nelygybė, priespauda, klimato kaita ir įtraukaus dalyvavimo trūkumas; kadangi 2015 m. visos JT valstybės narės patvirtino Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus (DVT), kad būtų parengtas lygiateisio, teisingo, darnaus ir įtraukaus pasaulinio bendradarbiavimo veiksmų planas;
- M. kadangi klimato kaitos padariniai daro vis didesnę poveikį įvairiems žmogaus gyvenimo aspektams, vystymosi galimybėms, pasaulinei geopolitinei tvarkai ir pasaulio stabilumui; kadangi labiausiai nuo klimato kaitos nukentės tie, kurie turi mažiau išteklių prie jos prisitaikyti; kadangi vykdam ES užsienio politiką daugiau dėmesio turėtų būti skiriama daugiašalės veiklos skatinimui, bendradarbiaujant konkrečiais su klimatu susijusiais klausimais, kuriant strategines partnerystes ir stiprinant valstybinių ir nevalstybinių subjektų, įskaitant pagrindinius pasaulio teršėjus, tarpusavio bendradarbiavimą ir tarpusavio sąveiką;
- N. kadangi pasaulyje vis mažiau paisoma žmogaus teisių; kadangi žmonės iš visų pasaulio regionų, kai jų pačių vyriausybės juos apleidžia, ieško paramos Europoje, kad galėtų užtikrinti savo žmogaus teisių paisymą;
- O. kadangi ES plėtros politika yra veiksminga Sąjungos užsienio politikos priemonė; kadangi Europos kaimynystės politika (EKP) yra pagrindinė priemonė ES rytinių ir pietinių kaimyninių šalių atžvilgiu;
- P. kadangi tikimasi, jog iki 2050 m. daugiau nei pusė pasaulio gyventojų skaičiaus augimo bus užfiksuota Afrikoje, kurioje, kaip tikimasi, gyvens 1,3 mlrd. iš papildomai gimsiančių 2,4 mlrd. planetos žmonių; kadangi dėl tokio augimo koncentracijos ir klimato kaitos pasekmių kai kuriose skurdžiausiose šalyse kils daug naujų problemų, kurios, jeigu nebus sprendžiamos jau dabar, turės itin sunkių pasekmių tiek šioms šalims, tiek Europos Sąjungai; kadangi naujausioje Jungtinių Tautų prekybos ir plėtros konferencijos (UNCTAD) 2019 m. prekybos ir plėtros ataskaitoje nurodyta, kad reikės papildomų 2,5 trln. JAV dolerių per metus norint pasiekti JT darnaus vystymosi darbotvarkėje iki 2030 m. nustatytus tikslus;
- Q. kadangi, atsižvelgiant į tai, kad žlugo svarbūs ginklų kontrolės ir nusiginklavimo susitarimai, taip pat atsižvelgiant į „besiformuojančias technologijas“, kaip antai kibernetinės technologijos ir autonominiai ginklai, nusiginklavimas, ginklų kontrolė ir ginklų neplatintas turėtų tapti pagrindiniu ES užsienio ir saugumo politikos akcentu; kadangi Bendroji Tarybos pozicija 2008/944/BUSP⁽³⁾ turi būti persvarstyta ir atnaujinta taip, kad kriterijai būtų griežtai taikomi ir įgyvendinami bei būtų nustatytas sankcijų mechanizmas;

Pavojus daugiašališkumui: būtinybė nedelsiant užtikrinti, kad Europa būtų stipresnė ir vieninga

1. primena, kad, konkuruojančioms galioms vis dažniau metant iššūkį taisyklėmis pagrįstai pasaulio tvarkai, mes, europiečiai, tiek už ES ribų, tiek jos viduje turime ginti visuotines vertybes, taisykles ir principus – ypač daugiašališkumą, tarptautinę teisę, teisinę valstybę, demokratiją, žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių paisymą, laisvą ir sąžiningą prekybą, nesmurtinį konfliktų sprendimą ir bendras Europos vertybes; pabrėžia, kad siekdama išsaugoti savo, kaip visuotinių vertybių, pvz., demokratijos, puoselėtojos, patikimumą Europos Sąjunga turi veikti nuosekliai laikydamasi savo principų;

⁽³⁾ OL L 335, 2008 12 13, p. 99.

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

2. pabrėžia, kad daugiašališkumas privalo būti ES pastangų užkirsti kelią konfliktams, juos švelninti ir spręsti kertinis akmuo, paremtas tarptautinės teisės normomis ir principais, JT Chartija ir ESBO 1975 m. Helsinkio baigiamojo akto nuostatomis, nes tai geriausias būdas užtikrinti tarptautinį politinį dialogą, taiką ir stabilią pasaulio tvarką; yra įsitikinęs, kad labai pablogėjus strateginei aplinkai vis didesnė tampa Sąjungos ir jos valstybių narių atsakomybė už tarptautinio saugumo užtikrinimą;

3. pabrėžia, kad daugiašališkumas yra kertinis ES užsienio ir saugumo politikos akmuo ir tai geriausias būdas užtikrinti taiką, saugumą, žmogaus teises ir gerovę; pabrėžia, kad šis požiūris naudingas žmonėms Europoje ir visame pasaulyje; pripažįsta trejų daugiašališkumo pobūdį, grindžiamą šiais principais: laikytis tarptautinės teisės ir užtikrinti, kad ES veiksmai būtų grindžiami tarptautinės teisės taisyklėmis ir normomis bei tarptautiniu bendradarbiavimu; išplėsti daugiašališkumą iki naujos pasaulinės tikrovės, kurioje būtų skatinamas kolektyvinis požiūris ir ieškoma galimybės pasinaudoti ES normatyviniais pajėgumais, autonomija ir įtaka tarptautinėse organizacijose, išsaugant ir plečiant jų įtaką ir reformuojant tarptautines organizacijas taip, kad daugiašalės organizacijos atitiktų savo paskirtį; be to, pripažįsta, kad siekiant veiksmingo daugiašališkumo turi būti matomas ir sprendžiamas valstybinių ir nevalstybinių subjektų galios skirtumų klausimas; palankiai vertina Sąjungos veiksmus ryžtingai remiant Paryžiaus susitarimą, regioninius taikos susitarimus ir branduolinių nusiginklavimą;

4. apgailestauja dėl to, kad Jungtinės Amerikos Valstijos palaipsniui vis mažiau dalyvauja daugiašalėje pasaulio tvarkoje, pvz., jos pasitraukė iš Paryžiaus susitarimo, Bendro visapusiško veiksmų plano (BVVP), Jungtinių Tautų žmogaus teisių tarybos ir UNESCO, ir dėl to, kad jos nusprendė nutraukti savo finansavimą Jungtinių Tautų pagalbos ir darbų agentūrai Palestinos pabėgėliams Artimuosiuose Rytuose (UNRWA); atsižvelgdamas į tai, labai pritaria tam, kad visos šalys saugotų ir visapusiškai įgyvendintų BVVP, kuris yra sudėtinė pasaulinės daugiašalės tvarkos ir ginklų neplatinto režimo dalis ir prisideda prie regioninio saugumo Artimuosiuose Rytuose; nepritaria tam, kad Jungtinės Amerikos Valstijos po to, kai pasitraukė iš BVVP, vienašališkai iš naujo nustatytų ekstrateritorialias sankcijas, nes tai labai kenkia teisėtiems ES ekonominiams ir užsienio politikos interesams; ragina ES ir jos valstybes nares stiprinti vienybę, atgrasomąjį poveikį ir atsparumą trečiųjų šalių antrinių sankcijų įvedimui ir būti pasirengusias imtis atsakomųjų priemonių prieš bet kurią šalį, kuri kenkia teisėtiems ES interesams, taikydama antrines sankcijas;

5. apgailestauja, kad esama daug transatlantinės partnerystės problemų ir trikdžių, tačiau tokia partnerystė ir toliau būtina siekiant saugumo ir gerovės abipus Atlanto; reiškia apgailestavimą dėl to, kad JAV laipsniškai traukiasi iš daugiašalės taisyklėmis grindžiamos pasaulio sistemos;

6. dar kartą ragina valstybes nares remti Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos sudėties ir funkcionavimo reformas; pabrėžia, kad ES yra įsipareigojusi stiprinti tarptautinį Jungtinių Tautų vaidmenį;

7. ragina siekti, kad Europos Sąjunga taptų stipresnė, iniciatyvi, vieninga, efektyvesnė ir labiau vadovautųsi strateginiu mąstymu, ypač atsižvelgiant į ką tik prasidėjusį naują Europos politinį ciklą ir į galimus ES užsienio ir saugumo politikos pokyčius; mano, kad nė viena ES valstybė narė negali pati viena veiksmingai atremti šiandienos pasaulinių iššūkių; pabrėžia, kad Europai būtina bendradarbiauti siekiant daryti įtaką pasauliniu lygmeniu – tam reikia vieningo požiūrio ir neįmanoma, jei ES būtų susiskaidžiusi; ragina ES dėti daugiau pastangų siekiant apsaugoti savo interesus ir vertybes ir veikti kaip patikimai tarptautinei partnerei; mano, kad svarbu stiprinti pačios ES veiksmingumą ir vykdymo užtikrinimo įgaliojimus tarptautiniu lygmeniu, ir ragina ES institucijas nepamiršti skirti dėmesio piliečiams ir ginti žmonių interesus; pabrėžia, kad ES turėtų informuoti apie politikos uždavinius, prioritetus ir tikslus, kurie svarbūs piliečiams, kreipti dėmesį į žmones, o ne į procesus, duoti apčiuopiamų rezultatų ir neskatinti didesnės biurokratijos; ragina ES gerinti dialogą su trečiųjų šalių vyriausybiniais ir nevyriausybiniais subjektais rengiant tarptautinės svarbos politinius pasiūlymus, siekiant sudaryti sąlygas ES būti vieningai;

8. pakartoja, kad būtina nedelsiant stiprinti ES atsparumą ir nepriklausomumą, sutvirtinant BUSP, pagal kurį būtų įsipareigota taikai, regioniniam ir tarptautiniam saugumui, žmogaus teisėms, socialiniam teisingumui, pagrindinėms laisvėms ir teisei valstybei Europoje, jos kaimynystėje bei visame pasaulyje; pabrėžia, kad ES patikimumas pasaulyje priklauso nuo to, ar šie principai puoselėjami ir ar jų laikomasi; mano, kad tokia sutvirtinta BUSP turėtų būti nuoseklesnė, apimti ne tik tradicinę švelniąją galią, bet ir stiprią BSGP, veiksmingą sankcijų politiką ir tarpvalstybinį bendradarbiavimą kovojant su terorizmu; pakartoja savo raginimą skubiai priimti ES sankcijų žmogaus teisių srityje mechanizmą (t. y. vadinamojo S. Magnitskio akto ES versiją), pagal kurį būtų galima numatyti tikslines sankcijas asmenims, prisidėjusiems prie rimtų žmogaus teisių pažeidimų;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

9. mano, kad Europos Sąjunga turi tapti patikima ir veiksminga pasauline veikėja, galinčia imtis pasaulinio atsakingo, apčiuopiamo, iniciatyvaus ir svarbaus vadovaujamojo vaidmens tarptautinėje arenoje ir išnaudoti savo politinį potencialą mąstyti ir veikti kaip reikšmingą poveikį turinti geopolitinė galia, kartu gindama ir propaguodama ES sutarties 21 straipsnio tikslus, savo visuotinius principus ir taisykles, savo bendras vertybes – pradedant taika ir žmogaus teisėmis – ir interesus pasaulyje, padėdama spręsti konfliktus visame pasaulyje ir formuodama pasaulinį valdymą; dar kartą tvirtina, kad reikia užtikrinti ES strateginį savarankiškumą, visų pirma geresnį sprendimų priėmimą, galimybes ir tinkamus gynybos pajėgumus, pripažintus Visuotinėje ES strategijoje, kurią 2018 m. birželio mėn. dar kartą patvirtino 28 valstybių ir vyriausybės vadovai ir kuria siekiama skatinti pajėgesnę, nepriklausomą Europos Sąjungą didėjančios geopolitinės konkurencijos laikotarpiu;

10. visapusiškai remia Komisijos pirmininko sprendimą ES vykdomąją instituciją pertvarkyti į vadinamąją geopolitinę komisiją, kuri sistemingai spręstų išorės veiksmų klausimus; palankiai vertina Komisijos pirmininko pavaduotojo ir vyriausiojo įgaliotinio išpareigojimą koordinuoti Komisijos veiksmų išorės aspektus ir užtikrinti geresnę mūsų vidaus ir išorės politikos aspektų sąsają; taigi pabrėžia, kad iš geopolitinės Komisijos būtų tikimasi, jog ji, atsižvelgdama į pasaulinius įvykius, pirmenybę teiks aktyviems, o ne atsakomiems veiksams, ir užtikrins, kad šie įgaliojimai atsispindėtų kitoje daugiametėje finansinėje programoje (DFP); atsižvelgdamas į tai, mano, kad Europos Sąjunga turėtų siekti tapti ryžtingesne veikėja, nepažeisdama savo kaip normatyvinės galios pozicijos; pabrėžia, kad geopolitinė Komisija turi saugoti savo interesus ir sykiu visapusiškai laikytis tarptautinės teisės ir nepaminti savo pačios vertybių; pabrėžia, kad ES turi naudotis visomis galiomis, remdamasi bendradarbiavimo ir atvirumo principais, tačiau turi pasilikti teisę, prireikus, reikšti nepritariamą ar prieštaravimą;

11. dar kartą pakartoja savo išpareigojimą siekti, kad Visuotinė ES strategija būtų ryžtingas žingsnis nuo *ad hoc* krizių valdymo link integruoto požiūrio į Europos Sąjungos užsienio politiką; mano, kad strateginis Visuotinės ES strategijos persvarstymas būtų savalaikis ir reikalingas, visų pirma atsižvelgiant į kai kuriuos esminius geopolitinius pokyčius, kurie įvyko po jos priėmimo (pvz., transatlantinių partnerių politiniai nuomonių skirtumai, naujų galios centrų, pvz., labiau savimi pasitikinčios Kinijos, iškilimas, klimato padėties pablogėjimas) ir kurie daro didelį poveikį Sąjungos užsienio politikos tikslams ir bendrai saugumo politikai; todėl ragina pirmininko pavaduotoją ir vyriausiąjį įgaliotinį pradėti plačių ir įtraukių konsultacijų procesą, pakviečiant jame dalyvauti valstybes nares ir pagrindinius ne ES institucijų ES užsienio politikos ekspertus, taip pat įtraukiant pilietinės visuomenės organizacijas;

12. mano, kad ES turėtų labiau remtis su prekyba ir vystymusi susijusiomis priemonėmis, pvz., su trečiosiomis šalimis sudaromais dvišaliais ir laisvosios prekybos susitarimais, nustačius sąlygą, kad jie bus ratifikuoti tik tuo atveju, jei bus pasirašytas Paryžiaus susitarimas ir laikomasi pagrindinių Europos vertybių;

13. be to, mano, kad ES, norėdama išlaikyti savo išorinį patikimumą, turėtų siekti, kad nuostatos dėl žmogaus teisių taptų ES susitarimų su trečiosiomis šalimis pagrindu, tai būtų privaloma sąlyga ir, prireikus, tos nuostatos būtų taikomos;

14. mano, kad Europos Sąjunga turi būti pajėgi greičiau ir veiksmingiau reaguoti į krizes, pasinaudodama visomis turimomis diplomatinėmis ir ekonominėmis priemonėmis, ir į BSGP įtraukti daugiau civilinių ir karinių misijų; šiuo tikslu primena, kad ji turėtų skirti daugiau dėmesio konfliktų prevencijai šalinant giliai išsisknijusias nestabilumo priežastis ir kuriant priemones joms panaikinti; atsižvelgdamas į tai, primena, kad reikia gerokai padidinti kitai DFP skiriamus ES biudžeto išteklius ar bent padvigubinti lėšas konfliktų prevencijai, taikos kūrimui ir tarpininkavimui; primena esminį ES vaidmenį skatinant demokratiją Europos kaimynystėje, ypač vykdant Europos demokratijos fondo paramos programas;

15. pabrėžia, kad reaguojant grindžiamą strategiją Europos Sąjunga turi keisti prognozėmis grindžiama strategija bei, sujungusi jėgas su bendraminčiais strateginiais ES partneriais, ypač NATO ir besiformuojančios rinkos ekonomikos šalimis, apginti visuotinę taisyklėmis grindžiamą tvarką, kurios pamatas yra tarptautinė ir humanitarinė teisė bei daugiašaliai susitarimai; primena, kad ES BUSP yra grindžiama partneryste ir daugiašališkumu, o tai padeda suvienyti reikiamas regionines ir pasaulines galias; pabrėžia, kad būtina nedelsiant ieškoti naujų lanksčių sąjungininkų bendradarbiavimo būdų, ypač stebint ir kontroliuojant technologijų, prekybos ir investicijų srautus, ir rasti inovatyvių bei įtraukių bendradarbiavimo mechanizmų ir taip plėtoti pažangų daugiašališkumą; ragina suvienyti pastangas siekiant reformuoti daugiašales organizacijas, kad jos atitiktų savo paskirtį;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

16. remia tokią ES užsienio politiką, kuri suvienytų ES institucijas ir valstybes nares joms vykdant bendrą tvirtą ES lygmens užsienio politiką, taip suteikiant ES daugiau patikimumo; pritaria minčiai, kad pagal tokią politiką turėtų būti visapusiškai remiamas vyriausiojo įgaliotinio ir pirmininko pavaduotojo atliekamas gyvybiškai svarbus vaidmuo; ragina kurti valstybių narių, kurios lanksčiau ir greičiau reaguodamos dalyvauja Sąjungos išorės veiksmuose, *ad hoc* koalicijas, sumažinant spaudimą, atsirandantį dėl to, kad reikia pasiekti bendrą valstybių narių sutarimą; ragina atkurti glaudesnio vyriausiojo įgaliotinio ir pirmininko pavaduotojo ir užsienio reikalų ministrų bendradarbiavimo būdus, kad pastarieji būtų įgaliojami veikti ES vardu, siekiant stiprinti ES sanglaudą ir demokratinį teisėtumą; ragina ES geriau informuoti savo piliečius apie savo viziją ir BUSP politikos tikslus;

17. ragina užtikrinti didesnę ES ir jos valstybių narių solidarumą ir gerinti jų veiksmų koordinavimą; primena, jog reikia užtikrinti Sąjungos išorės politikos priemonių tarpusavio darną ir jų darną su kitomis išorės aspektą turinčiomis politikos priemonėmis ir tokią politiką koordinuoti su tarptautiniais partneriais; mano, kad valstybių narių bendradarbiavimas yra būtinas siekiant apsaugoti ES demokratiją, bendras vertybes, laisves ir socialinius bei aplinkos standartus; pabrėžia, jog reikia išplėsti valstybių narių, šalių partnerių ir tarptautinių organizacijų bendradarbiavimą; primena ES sutarties 24 straipsnio 3 dalies svarbą – joje pabrėžiama, kad valstybės narės lojalumo ir savitarpio solidarumo dvasia aktyviai ir besąlygiškai remia Sąjungos užsienio ir saugumo politiką ir nesiima jokių veiksmų, prieštaraujančių Sąjungos interesams; pabrėžia, kad, kaip nustatyta Sutartyje, ES Užsienio reikalų taryba yra forumas, kuriame valstybių narių ministrai pateikia savo nuomones ir tariasi dėl politikos, ir kad, susitarus dėl politikos, valstybės narės turi visapusiškai remti vyriausiąją įgaliotinę ir pirmininko pavaduotoją, jam įgyvendinant minėtą politiką, be kita ko, ir atlikdamos savo diplomatinis veiksmus;

18. pabrėžia, jog Sąjunga turi visiškai įgyvendinti Lisabonos sutarties nuostatas ir veiksmingiau naudoti esamas priemones; ragina ES veikti darniau ir nuosekliau, kad pagerėtų jos sprendimų priėmimo procesai, ir tapti veiksminga ir patikima išorės veikėja, Europos išorės veiksmų tarnybai (EIVT) atliekant esminį vaidmenį šiuose procesuose;

Europos Parlamento, kaip BUSP ramsčio, stiprinimas

19. pabrėžia, kad Europos Sąjunga gali išnaudoti visą savo potencialą tik kalbėdama ir veikdama vieningai, sprendimų priėmimą pamažu perkeldama iš nacionalinio lygmens į viršnacionalinį lygmenį ir taip išnaudojant visas ES sutarčių, institucijų ir jų procedūrų teikiamas galimybes, visapusiškai laikantis subsidarumo principo ir išlaikant valstybių narių kompetenciją; pabrėžia, kad Europos Sąjunga, siekdama šio tikslo, turėtų naudoti visas prieinamas priemones, įskaitant parlamentinės diplomatijos teikiamas priemones;

20. atsižvelgdamas į tai, pakartoja, kad per daugybę metų Parlamentas yra sukūręs ne vieną priemonę ir tinklą išorės santykių srityje, pvz., jungtinius parlamentinius komitetus ir parlamentų bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis komitetus, taip pat tarpparlamentines delegacijas, *ad hoc* delegacijas ir rinkimų stebėjimo misijas, kurie ir skiriasi nuo tų, kuriuos naudoja Europos Sąjungos vykdomoji institucija, ir juos papildo; pabrėžia Parlamento vykdomos priežiūros ir kontrolės įgaliojimus ir pabrėžia, kad Parlamento pranešimams ir rezoliucijoms reikia skirti daugiau dėmesio; pabrėžia parlamentinių asamblėjų, kaip bendradarbiavimo ir institucinio dialogo erdvių, svarbą ir vertingą jų indėlį Europos Sąjungos išorės veiksmų ir saugumo ir gynybos srityse, pabrėžia, kad reikia skatinti jų veiklą bei užtikrinti tinkamą jų darbo atlikimą;

21. pabrėžia, kad ES rinkimų stebėjimo misijos yra nepaprastai svarbios; pabrėžia, kad iš EP narių skiriamiems vyriausiesiems stebėtojams tenka politinė atsakomybė; todėl ragina vadovautis labiau integruotu požiūriu į ES užsienio ir saugumo politiką, kuris apimtų parlamentinį aspektą; ragina institucijas daugiau bendradarbiauti rengiant strategijas trečiosioms šalims ir regionams, ypatingą dėmesį skiriant Vakarų Balkanams ir Rytų partnerystės šalims; primena, kad siekiant remti šiuos tikslus labai svarbi parlamentinė diplomatija ir tarpparlamentiniai ryšiai; tvirtina, kad Parlamentas turi atlikti svarbesnį vaidmenį BUSP ir tarptautinėje arenoje; pabrėžia, kad ES ir valstybės narės turi bendradarbiauti, kad nustatytų bendrą politikos strategiją kaip pertvarkyti parlamentinę diplomatiją, kad ji apimtų labiau integruotą požiūrį į ES užsienio ir saugumo politiką, ir pakoreguoti savo darbo metodus;

22. atkreipia dėmesį į kiekvienos su BUSP ir (arba) BSGP susijusios institucijos vaidmenį peržiūrint savo darbo metodus ir vertinant, kaip geriausiai atlikti pagal Sutartis joms patikėtą vaidmenį;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

23. ragina gerinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą, kad Parlamentas gautų informaciją, turėdamas pakankamai laiko prireikus pateikti savo nuomonę ir kad Komisija ir EIVT galėtų atsižvelgti į Parlamento nuomonę; ragina Komisiją ir Europos išorės veikslių tarnybą (EIVT) veiksmingiau ir visapusiškiau dalytis informacija, kad Parlamentas galėtų veiksmingai ir laiku atlikti savo kontrolės vaidmenį – taip pat ir BUSP srityje; palankiai vertina vyriausiojo įgaliotinio ir pirmininko pavaduotojo išsipareigojimą geriau ir greičiau informuoti Parlamentą apie pagrindinius BUSP sprendimus ir su juo konsultuotis;

24. ragina stiprinti Parlamento atliekamą ES išorės veikslių priežiūros ir kontrolės vaidmenį, be kita ko, toliau rengiant reguliarias konsultacijas su vyriausiuoju įgaliotiniu ir pirmininko pavaduotoju, EIVT ir Komisija; ragina užbaigti derybas dėl galimybės Parlamentui susipažinti su neskelbtina Tarybos informacija BUSP ir BSGP srityse;

25. pažymi, kad, jei ir (arba) kai įvyks „Brexit“as“, ES vykdomoji institucija turėtų suteikti visą būtiną informaciją Parlamento Užsienio reikalų (AFET) komitetui, kaip vadovaujančiam komitetui, atsakingam už ryšius su trečiosiomis šalimis, kad jis galėtų stebėti derybų procesą Parlamento vardu, kaip nustatyta SESV 218 straipsnyje, ir laiku prisidėti prie būsimojo susitarimo ar susitarimų su Jungtine Karalyste, kuriems Parlamentas turės pritarti; pabrėžia būsimo Europos Sąjungos ir Jungtinės Karalystės bendradarbiavimo BUSP ir BSGP srityse svarbą bei pripažįsta, kad būtina rasti kūrybiškus sprendimus;

26. atkreipia dėmesį į ES pastangas nuosekliai pripažinti, kad svarbu palaikyti ir stiprinti laisvą ir atvirą tarptautinę tvarką, grindžiamą teisinės valstybės principų laikymusi;

27. prašo, kad, prieš priimdamos su BUSP susijusią strategiją ar komunikatą, Komisija ir EIVT parengtų konsultacijų su Užsienio reikalų komitetu bei susijusiais organais mechanizmą;

28. ragina laikytis strategiškesnio požiūrio, užtikrinti didesnę ES išorės finansavimo priemonių ir BUSP nuoseklumą, suderinamumą ir tarpusavio papildomumą, kaip nustatyta Sutartyse, kad Europos Sąjunga galėtų atremti didėjančius saugumo ir užsienio politikos iššūkius; pabrėžia, kad patikima ir veiksminga bendra užsienio ir saugumo politika turi būti remiama skiriant pakankamai finansinių išteklių; ragina pagal kitą DFP (2021–2027 m.) skirti tokių išteklių ES išorės veiksmams ir ragina ES orientuoti savo išteklius į strateginius prioritetus;

29. atkreipia dėmesį į Komisijos pasiūlymą daugelį esamų išorės veikslių priemonių sujungti į vieną priemonę – Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę (KVTBP); dar kartą pakartoja, kad sujungus išorės veikslių priemones į vieną fondą galima paskatinti sąveiką, veiksmingumą ir pagreitinti sprendimų priėmimo procesus bei lėšų išmokėjimą, tačiau dėl to Sąjungos finansavimas neturėtų būti nukreipiamas nuo ilgalaikių ir visaapimančių užsienio politikos tikslų – skurdo panaikinimo, darnaus vystymosi ir žmogaus teisių apsaugos; palankiai vertina pagal KPTBP pasiūlytą išorės priemonių struktūros supaprastinimą; ragina užtikrinti deramą stabdžių ir atsvarų sistemos taikymą, pakankamą skaidrumo lygį, strateginės politikos indėlį ir reguliariai Parlamento vykdomą taikymo stebėseną; pabrėžia diferenciacijos principo svarbą teikiant pagalbą kaimyninėms šalims, kurios labiau išsipareigoja vykdyti europines reformas, laikantis principo „parama pagal pažangą“ ir „mažiau paramos už mažesnę pažangą“;

30. pabrėžia, jog reikia užtikrinti, kad Parlamentas atliktų didesnę vaidmenį tikrinant ir valdant visas ES išorės politikos priemones, įskaitant 2021–2027 m. Pasirengimo narystei pagalbos priemonę (PNPP III); atkreipia dėmesį į priemonės, kuria prisidedama prie stabilumo ir taikos (IcSP), vaidmenį, pirmiausia remiant taiką ir stabilumą visame pasaulyje; tikisi, kad po 2020 m. numatytos priemonės, įskaitant Europos taikos priemonę, bus priimtos laiku, kad būtų išvengta nereikalingų finansavimo spragų;

31. mano, kad ateinančiais metais pirmenybė turėtų būti teikiama konfliktų prevencijai, taikos kūrimui ir tarpininkavimui, taip pat taikiam užsitęsusių konfliktų sprendimui, visų pirma artimiausiose ES kaimyninėse šalyse; pabrėžia, kad toks požiūris sukurtų didelę ES pridėtinę vertę politinio, socialinio, ekonominio ir žmogiškojo saugumo požiūriu; primena, kad konfliktų prevencijos ir tarpininkavimo veiksmai padeda įtvirtinti ES buvimą ir patikimumą tarptautinėje arenoje ir kad jie turėtų būti dalis holistinio požiūrio, apimančio saugumą, diplomatiją ir vystymąsi; nurodo, kad reikia įtvirtinti Europos Sąjungą kaip įtakingą pasaulinio masto veikėją ir investuoti į konfliktų prevenciją ir

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

tarpininkavimą; ragina Europos Sąjungą prioritetą ir toliau teikti konfliktų prevencijai bei tarpininkavimui; atkreipia dėmesį į vertingą Parlamento indėlį konfliktų sprendimo srityje ir įnašą tarpininkavimo, dialogo ir demokratijos vertybių, teisinės valstybės, pagarbos mažumoms ir pagrindinių teisių puoselėjimo srityse, ypač Vakarų Balkanų, Rytų partnerystės ir Pietų kaimynystės šalyse, ir ragina toliau plėtoti tarpinstitucinį bendradarbiavimą tarpininkavimo srityje; palankiai vertina didesnę ES vaidmenį sprendžiant konfliktus ir stiprinant pasitikėjimą, naudojantis jau sutartais derybų formatais ir principais arba juos remiant;

32. primena, kaip svarbu vykdyti tvirtą Europos kaimynystės politiką (EKP), pagal kurią ES kartu su Rytų ir Pietų šalimis partnerėmis išsipareigoja tenkinti bendrus visuomenės, politinius ir ekonominius interesus; pabrėžia, kad ES, vykdydama EKP, gali atlikti strateginį vaidmenį siekdama stiprinti ES partnerių atsparumą ir tai turi būti svarbiausias jos prioritetas siekiant įveikti grėsmes ir sunkumus, su kuriais jos susiduria; pripažįsta, kad norint, jog Europos Sąjunga būtų stipri pasaulinio masto veikėja, ji turi būti svarbi veikėja kaimyninėse šalyse;

33. primena, kad šiuolaikinėms demokratinėms valstybėms reikia nevaržomai veikiančių įstatymų leidėjų, todėl pabrėžia, kad svarbu remti parlamentų darbą tiek Vakarų Balkanų, tiek kaimyninėse šalyse;

34. pripažįsta, kad rytinių kaimyninių šalių stabilumas svarbus pačios Sąjungos stabilumui ir kad ES turi potencialo skatinti pokyčius kaimyniniuose regionuose ir kaimyninėse šalyse; pakartoja, kad remia Rytų partnerystę, kurios dešimtmetis paminėtas 2019 m.; vis dėlto pabrėžia, jog Rytų partnerystė būtų sėkmingesnė, jei abi pusės (tiek ES, tiek jos partnerės) pasiūlytų naujų iniciatyvų ir priimtų naujų išsipareigojimų; ragina plėtoti vis glaudesnius santykius su Rytų partnerystės šalimis, be kita ko, parengiant Ukrainai, Gruzijai ir Moldovai skirtas tikslines strategijas, ir pabrėžia, kad svarbu atsižvelgti į tokias idėjas kaip 2030 m. trejeto strategija ir į pažangiausių ES asocijuotųjų Rytų partnerystės šalių idėjas; pabrėžia, kad toks požiūris turėtų būti grindžiamas principu „parama pagal pažangą“ ir „mažiau paramos už mažesnę pažangą“, vadovaujant ES institucijoms ir panašiai maistančių valstybių narių koalicijai (vadinamasis trijų Europai pirmininkaujančių valstybių narių grupės procesas), daugiausia dėmesio skiriant konkreitiems projektams ir programoms, kuriais siekiama atsižvelgti į geriausią Berlyno proceso ir Europos ekonominės erdvės integracijos patirtį; mano, kad sėkminga transformacija Rytų partnerystės šalyse – ypač tokiose ES asocijuotosiose šalyse kaip Ukraina, Gruzija ir Moldova – gali duoti teigiamų rezultatų ir daryti teigiamą poveikį kaimyninės Rusijos visuomenei;

35. primena ir pabrėžia, kad bendradarbiavimas su Rytų partnerystės šalimis ir kitomis ES kaimyninėmis šalimis turėtų būti BUSP prioritetas, nes šių šalių vystymasis ir demokratizacija yra gyvybiškai svarbūs Sąjungai; ragina Komisiją ir EIVT toliau stiprinti ekonominius ir junglumo ryšius, naudojant prekybos ir asociacijos susitarimus, teikiant galimybes patekti į bendrąją rinką ir glaudinant žmonių tarpusavio ryšius, be kita ko, taikant vizų režimo supaprastinimą ir liberalizavimą, jei įvykdomi visi tokio režimo reikalavimai; pabrėžia, kad visa tai galėtų būti paskata vykdyti demokratines reformas ir priimti Europos taisykles bei standartus;

36. dar kartą patvirtina, kad ES yra išsipareigojusi remti Ukrainos ir visų Rytų partnerystės šalių suverenumą ir teritorinį vientisumą ir politinę nepriklausomybę jų tarptautiniu lygiu pripažintų sienų ribose, pagal tarptautinę teisę, normas ir principus, siekiant didinti paramą nuo konfliktų nukentėjusiems gyventojams, šalies viduje perkeltiems asmenims ir pabėgėliams ir kovoti su trečiųjų šalių, ypač Rusijos, bandymais destabilizuoti padėtį; nepritaria jėgos naudojimui arba grasinimams naudoti jėgą sprendžiant konfliktus ir primena, jog norėtų, kad dabartiniai konfliktai Rytų partnerystės šalyse būtų išspręsti laikantis tarptautinės teisės normų ir principų; toliau visapusiškai laikosi neteisėtos Krymo aneksijos nepripažinimo politikos; tvirtai pabrėžia, kad svarbu laikytis aktyvios pozicijos, remiantis tarptautine teise, kai sprendžiami užsitęsę konfliktai rytinėse kaimyninėse šalyse; be to, smerkia tebesitęsiantį militarizavimą okupuotose Gruzijos Abchazijos ir Cchinvalio regiono (Pietų Osetijos) teritorijose ir ragina Rusiją vykdyti pagal tarptautinę teisę nustatytas savo pareigas; pabrėžia, kad praėjus daugiau kaip dešimtmečiui po to, kai nutraukta Rusijos agresija Gruzijoje ir ES tarpininkaujant sudarytas paliaubų susitarimas, rusai vis dar akivaizdžiai pažeidžia kai kurias to susitarimo nuostatas ir vyksta įsieninimo procesas; ragina stiprinti Europos Sąjungos stebėsenos misijos Gruzijoje (EUMM) įgaliojimus ir didinti jos matomumą; primygtinai ragina Rusijos Federaciją, kaip okupacinę valdžią, vykdyti savo tarptautinius išsipareigojimus ir leisti EUMM netrukdomai patekti į okupuotus regionus;

37. palankiai vertina tai, kad Komisijos pirmininkas dar kartą patvirtino Vakarų Balkanų šalių europinę perspektyvą, ir pabrėžia savo išsipareigojimą siekti plėtros, kuri išlieka viena iš pagrindinių ES politikos sričių ir yra ES varomoji jėga; pakartoja, kad ES plėtros politika turi būti plataus užmojo ir patikima;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

38. ragina parengti patikimą ES plėtros strategiją Vakarų Balkanuose, kuri būtų grindžiama griežtomis ir sąžiningomis sąlygomis pagal Kopenhagos kriterijus ir kuri užsienio politikos sumetimais tebėra svarbi priemonė saugumui stiprinti didinant ES strategiškai svarbaus regiono šalių atsparumą;

39. pakartoja, kad ne vien visos BUSP, bet ir ES politikos tikslai Vakarų Balkanų šalių atžvilgiu – vesti jas narystės link; pabrėžia, kad šis plėtros procesas yra grindžiamas rezultatais ir priklauso nuo to, ar šalis laikosi Kopenhagos kriterijų, demokratijos principų, pagarbos pagrindinėms laisvėms ir žmogaus bei mažumų teisėms, teisinės valstybės principų, ir nuo atskiros šalies pasiekimų, atitinkančių nustatytus kriterijus;

40. pabrėžia vykdomo reformų proceso svarbą, nes jis turi transformacinį poveikį šalims kandidatėms; tebėra visapusiškai įsipareigojęs remti į ES orientuotas reformas ir projektus, ypač daug dėmesio skiriant tolesniam teisinės valstybės ir gero valdymo stiprinimui, pagrindinių teisių apsaugai bei susitaikymo, gerų kaimyninių santykių ir regioninio bendradarbiavimo puoselėjimui; apgailestaudamas pažymi, kad šis procesas sulėtėjo;

BUSP stiprinimas siekiant kovoti su pasaulinėmis grėsmėmis

41. ragina stiprinti ES ir jos valstybių narių pajėgumą veikti savarankiškai saugumo ir gynybos srityje; pabrėžia, jog kaip niekad gyvybiškai svarbi veiksminga ir glaudi partnerystė su tokiomis organizacijomis partnerėmis, kaip JT ar NATO ir kitomis tarptautinėmis institucijomis, pvz., Afrikos Sąjunga ir ESBO; pabrėžia, kad NATO yra pagrindinė ES saugumo partnerė; pabrėžia, kad svarbu glaudžiai bendradarbiauti su NATO visais su gynyba susijusiais klausimais ir sprendžiant saugumo problemas, su kuriomis susiduria ES ir jos kaimyninės šalys, ypač kovojant su hibridinėmis grėsmėmis;

42. palankiai vertina ES pastangas stiprinti ES saugumą ir gynybą, siekiant geriau apsaugoti Sąjungą ir jos piliečius ir prisidėti prie taikos ir stabilumo kaimyninėse šalyse ir už jų ribų pagal 2018 m. liepos 10 d. bendrą deklaraciją dėl ES ir NATO bendradarbiavimo;

43. pabrėžia NATO, kaip svarbaus Europos saugumo ramsčio, vaidmenį ir palankiai vertina vykstantį NATO plėtros procesą, kuris prisideda prie Europos stabilumo ir gerovės;

44. laikosi nuomonės, kad, taikant balsavimą kvalifikuota balsų dauguma, ES užsienio ir saugumo politika pasidarytų efektyvesnė, o sprendimai būtų priimami greičiau; ragina Tarybą reguliariai taikyti balsavimą kvalifikuota balsų dauguma tais atvejais, kurie numatyti ES sutarties 31 straipsnio 2 dalyje, be to, ragina Europos Vadovų Tarybą imtis šios iniciatyvos pasinaudojant ES sutarties 31 straipsnio 3 dalyje numatyta nuostata dėl pereinamojo laikotarpio; ragina Tarybą svarstyti galimybę balsavimą kvalifikuota balsų dauguma taikyti ir kitose BUSP srityse;

45. remia Europos Sąjungoje vykstančias diskusijas dėl naujų formatų, tokių kaip ES saugumo tarybos, kūrimo, visapusiškai tariantis ir bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, ir dėl glaudesnio koordinavimo su ES ir tarptautinėmis instancijomis, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas veiksmingiau priimti sprendimus saugumo srityje;

46. teigiamai vertina Komisijos pirmininko sprendimą per penkerius metus sukurti tikrą ir veikiančią Europos gynybos sąjungą ir ragina skaidriai keistis informacija su Parlamentu ir valstybėmis narėmis kuriant tokią gynybos sąjungą; mano, kad, atsižvelgdama į tai, ES turėtų kuo geriau pasinaudoti jau esamais mechanizmais ir priemonėmis, pvz., nuolatiniu struktūrizuotu bendradarbiavimu (PESCO), kariniu mobilumu ir Europos Gynybos Fondu (EGF), kurio tikslas – gerinti nacionalinius ir Europos pajėgumus ir remti Europos gynybos pramonės veiksmingumo didinimą; ragina sukurti visų naujų gynybos srities priemonių parlamentinės demokratinės kontrolės mechanizmą;

47. pabrėžia, kad reikia užtikrinti nuolatinį PESCO ir EGF vertinimą ir parengti būdus, kaip šios struktūros galėtų padėti įgyvendinti BUSP tikslus, kad būtų užtikrinami tinkami ištekliai, atitinkantys PESCO įsipareigojimus, ir veiksmingai bei darniai įgyvendinami ES sprendimai, be kita ko, sukuriant labiau integruotą Europos gynybos pramoninę ir technologinę bazę, kuri užtikrintų, kad Sąjunga ir toliau galėtų būti atvira bendradarbiavimui;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

48. primena, kad ES sutarties 20 straipsnio 2 dalimi, kurioje išdėstytos nuostatos dėl tvirtesnio bendradarbiavimo, valstybėms narėms numatomos papildomos galimybės siekti pažangos įgyvendinant BUSP, taigi jomis turėtų būti naudojamos;

49. primena, kad klimato kaita veikia visus žmogaus gyvenimo aspektus ir kad, be kita ko, dėl jos didėja konfliktų ir smurto tikimybė; pabrėžia, kad klimato saugumo klausimai ir pasiryžimas užtikrinti pasaulinį aplinkos valdymą turėtų būti įtraukiami į ES užsienio politiką;

50. pabrėžia, kad ES turėtų vystyti pajėgumus su klimato kaita susijusioms grėsmėms stebėti, kurie turėtų apimti apdairaus konfliktų traktavimo ir krizių prevencijos politiką; atsižvelgdamas į tai, pripažįsta, kad susiejus prisitaikymo prie klimato kaitos ir taikos stiprinimo priemones būtų sustiprinta konfliktų prevencija; pabrėžia, kad būtina suformuluoti visapusišką ir prognozėmis grindžiamą požiūrį į klimato kaitą; ragina ES ir jos valstybes nares imtis didelio užmojo veiksmų tarptautinėje klimato konferencijoje ir įgyvendinti savo įsipareigojimus; pabrėžia klimato diplomatijos svarbą šioje srityje;

51. pabrėžia, kad reikia parengti visapusišką požiūrį į klimato kaitą ir saugumą, atsižvelgiant į DVT, visų pirma į 13-ąją ir 16-ąją DVT, užtikrinti atitinkamus ir pakankamus kovos su klimato kaita finansavimo šaltus pagal Paryžiaus susitarimą ir tokiems veiksams skirti didesnę finansavimą pagal dabartinę IcSP ir būsimą KVTBP;

52. pabrėžia didėjančią geopolitinę Arkties svarbą ir tos svarbos poveikį saugumo padėčiai ES ir visame pasaulyje; primygtinai ragina ES imtis veiksmų siekiant užtikrinti didesnę ES vidaus ir išorės politikos darną, parengti Arkties strategiją ir konkretų veiksmų planą dėl ES įsipareigojimų Arktyje, be kita ko, atsižvelgiant į saugumo ir geostrateginius aspektus; atkreipia dėmesį į ES gebėjimą prisidėti įveikiant galimus saugumo ir geostrateginius iššūkius;

53. ragina labiau remti ES jūrų saugumo strategiją, nes laivybos laisvė tampa vis didesniu iššūkiu pasauliniuose ir kaimyninių šalių vandenyse; primygtinai tvirtina, kad laivybos laisvės turi būti paisoma visada ir kad imantis priemonių reikia sutelkti dėmesį į ginkluotų konfliktų bei karinių incidentų deeskalavimą ir prevenciją;

54. reiškia apgailestavimą dėl to, kad įtampa didėja ir kad daugelyje svarbiausių pasaulio jūrų regionų, pvz., Pietų Kinijos jūroje, Ormūzo sąsiauryje, Adeno įlankoje ir Gvinėjos įlankoje, ir toliau daromi jūrų teisės ir tarptautinės laivybos teisės pažeidimai; primena, kad nestabili padėtis Azovo jūroje; pažymi, kad dažnai tokios įtampos pobūdis yra geopolitinis;

55. ragina ES imtis aktyvių priemonių ir apsvarstyti galimybę taikyti ribojamąsias priemones reaguojant į didelius laivybos laisvės ir tarptautinės jūrų teisės pažeidimus;

56. primena, kad veiksmingi tarptautiniai ginklų kontrolės, nusiginklavimo ir neplatavimo režimai yra pasaulio ir Europos saugumo pamatas; pažymi, kad neatsakingas ginklų perdavimas trečiosioms šalims kenkia ir silpnina BUSP, o ypač kenkia ES pastangoms siekti taikos, stabilumo ir darnaus vystymosi ir jas silpnina; reikalauja griežtai laikytis aštuonių Bendrojoje pozicijoje 2008/944/BUSP nustatytų ginklų eksporto kontrolės kriterijų ir ragina nustatyti ES lygmens stebėjimo ir kontrolės mechanizmą šioje srityje; pabrėžia, kad būtina turėti veiksmingai ir efektyviai mokesčių mokėtojų pinigų naudojančią gynybos pramonę ir kad ES turi skatinti labiau integruotą gynybos prekių vidaus rinką ir koordinuojamą paramos gynybos srities moksliniams tyrimams ir plėtrai politiką; ragina valstybes nares nustatyti, kad daugiašalis branduolinis nusiginklavimas būtų ES užsienio ir saugumo politikos prioritetas; mano, jog ES turi toliau dėti pastangas, kad galėtų susitarimas su Iranu dėl branduolinės programos; ragina vyriausiąją įgaliotinį ir pirmininko pavaduotoją naudoti visas turimas politines ir diplomatinės priemones, kad būtų išsaugotas Bendras visapusiškas veiksmų planas (BVVP) ir naujoji strateginės ginkluotės mažinimo sutartis (naujoji START) ir pradėta vykdyti nuosekli ir patikima daugiašalių derybų dėl regioninių deeskalavimo ir pasitikėjimo stiprinimo priemonių Persijos įlankoje strategija, kurioje dalyvautų visi regiono veikėjai; pabrėžia, kad ES gebėjimas diplomatiškai bendradarbiauti su visais susijusiais subjektais yra labai didelis privalumas, kuris šiuo tikslu turėtų būti visapusiškai išnaudotas;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

57. primygtinai ragina valstybes nares visapusiškai laikytis Tarybos bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP dėl ginklų eksporto kontrolės, griežtai vykdyti iš šios bendrosios pozicijos kylančius savo įsipareigojimus, o ypač laikytis ketvirtojo kriterijaus dėl regioninės taikos, saugumo ir stabilumo vykdant savo ginklų eksporto į Turkiją politiką, ir įvesti ginklų embargą Turkijai, atsižvelgiant į neteisėtą jos invaziją į Šiaurės Siriją ir neteisėtus jos veiksmus rytinėje Viduržemio jūros regiono dalyje – ypač turint mintyje jos invaziją į Kipro Respublikos išskirtinę ekonominę zoną ir teritorinius vandenius; pakartoja savo nuomonę, kad bendroji pozicija turi būti persvarstyta ir atnaujinta taip, kad būtų privaloma griežtai laikytis kriterijų ir juos įgyvendinti bei būtų nustatytas sankcijų mechanizmas; ragina vyriausiąjį įgaliotinį ir pirmininko pavaduotoją šiam dokumentui skirti ypatingą dėmesį;

58. prašo vyriausiąjį įgaliotinį ir pirmininko pavaduotoją suteikti postūmį daugialypei dviejų regionų bendradarbiavimo su Lotynų Amerikos ir Karibų šalimis saugumo ir gynybos srityje strategijai, pagal kurią būtų skatinama daugiašalė bendra gynyba, stiprinamas bendradarbiavimas kovojant su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu, kovojama su klimato kaita ir jos poveikiu socialiniam, politiniam ir ekonominiam stabilumui, taip pat skatinti dialogą kaip priemonę rasti derybų būdu pasiektus taikius politinių konfliktų, kurių liudininkai esame, sprendimus;

59. ragina išnagrinėti galimybę, pasinaudojant Daugiašalės strateginės eksporto kontrolės koordinavimo komiteto patirtimi, sukurti naują Vakarų sąjungininkų, be kita ko, ES, JAV, Japonijos, Kanados, Pietų Korėjos, Australijos ir Naujosios Zelandijos, daugiašalio bendradarbiavimo forumą; pabrėžia, kad naujojo forumo įgaliojimai turėtų apimti technologijų eksporto, prekybos srautų ir jautrių investicijų į susirūpinimą keliančias šalis stebėseną ir kontrolę;

60. pabrėžia, kad esminių santykių su Rytų ir Pietryčių Azija stiprinimas yra itin svarbus taisyklėmis pagrįstai, išsamiai ir tvariai ES strategijai dėl glaudesnių Europos ir Azijos sąsajų, o ši strategija savo ruožtu yra svarbi minėtiems santykiams; todėl propaguoja tvarumą, taisyklėmis grindžiamą požiūrį ir remia DFP kaip lemiamą priemonę;

61. atkreipia dėmesį į karinių pajėgumų didinimą regione ir ragina visas susijusias šalis gerbti laivybos laisvę, taikiai spręsti nesutarimus ir susilaikyti nuo vienašalių veiksmų siekiant pakeisti esamą padėtį, be kita ko, Rytų ir Pietų Kinijos jūrose ir Taivano sąsiauryje; reiškia susirūpinimą dėl to, kad autokratiniais režimams atstovaujančių užsienio subjektų kišimasis skleidžiant dezinformaciją ir vykdant kibernetinius išpuolius, nukreiptus prieš būsimums visuotinius rinkimus, kelia grėsmę Azijos demokratinėms šalims ir regiono stabilumui; pakartoja, kad remia tikslingą Taivano dalyvavimą tarptautinėse organizacijose, mechanizmuose ir veikloje;

62. pabrėžia, kad Komisija į ES skaitmeninimo veiksmus turėtų integruoti kibernetinio saugumo strategiją ir skatinti šią iniciatyvą visose valstybėse narėse kaip vieną iš tvirtų politinių ir ekonominių įsipareigojimų skaitmeninių inovacijų srityje;

63. ragina vyriausiąjį įgaliotinį ir pirmininko pavaduotoją, Komisiją bei valstybes nares dėti daugiau pastangų siekiant reaguoti į kibernetines ir hibridines grėsmes, kylančias dėl dviprasmiškos laikysenos kombinacijų, stiprinant ES ir jos valstybių narių kibernetinės gynybos mechanizmus ir jų atsparumą hibridinėms grėsmėms bei kuriant kibernetinėms grėsmėms atsparias ypatingos svarbos infrastruktūras; atsižvelgdamas į tai, ragina vystyti visapusiškus bendrus pajėgumus ir metodus rizikai bei pažeidžiamumui analizuoti; pabrėžia, kad siekiant veiksmingai atremti šiuos iššūkius reikia geresnio koordinavimo; primena, kad strateginė komunikacija ir viešoji diplomatija turėtų padėti stiprinti ES geopolitinę įtaką ir apskritai jos įvaizdį pasaulyje bei apsaugoti jos interesus;

64. pabrėžia, kad užsienio kišimasis į ES reikalus kelia didelį pavojų Europos saugumui ir stabilumui; tvirtai remia Europos Sąjungos strateginės komunikacijos pajėgumų didinimą; šiuo požiūriu ragina toliau teikti paramą trims ES strateginės komunikacijos darbo grupėms (Rytų, Pietų ir Vakarų Balkanų); ragina teikti daugiau paramos EIVT strateginės komunikacijos skyriui, nes jis atlieka gyvybiškai svarbų vaidmenį, ir suteikti jam visateisio EIVT skyriaus, atsakingo už rytines ir pietines kaimynines šalis, statusą, skiriant jam pakankamai darbuotojų ir tinkamus biudžeto išteklius – galbūt tam sukuriant papildomą specialią biudžeto eilutę;

65. ragina valstybes nares stiprinti savo pajėgumus ir skatinti bendradarbiavimą bei keitimąsi informacija, kad valstybiniai ir nevalstybiniai subjektai iš trečiųjų šalių negalėtų priešiškaai kištis į ES ir valstybių narių sprendimų priėmimo procesą; mano, kad didesni ES strateginės komunikacijos pajėgumai taip pat galėtų padėti siekti šio tikslo;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

66. pabrėžia, kad kišimasis į rinkimus yra platesnės hibridinio karo strategijos dalis ir todėl reagavimas į jį išlieka pagrindiniu saugumo ir užsienio politikos klausimu; ragina vyriausiąją įgaliotinę ir pirmininko pavaduotoją, Komisiją bei valstybes nares parengti išsamią strategiją, skirtą kovai su užsienio šalių kišimusi į rinkimus ir su dezinformacija, įskaitant Rusijos valstybės remiamą propagandą, kai vykdomi nacionaliniai ir Europos demokratiniai procesai;

67. pažymi, kad Rusija yra svarbiausias ES ir jos valstybių narių hibridinių ir įprastinių grėsmių saugumui šaltinis ir ji aktyviai siekia kenkti Europos vienybei, nepriklausomumui, visuotinėms vertybėms ir tarptautinėms normoms; laikosi nuomonės, kad, nors Maskvoje esant dabartinei valdžiai negalima tikėtis jokių agresyvios politikos pasikeitimų, tolimesnėje ateityje galimas teigiamas virsmas į demokratiškesnę ir europietiškesnę šalį; todėl ragina dėti daugiau pastangų siekiant stiprinti ES ir jos valstybių narių atsparumą ir parengti Rusijai skirtą ilgalaikę ES strategiją, kuri būtų grindžiama trimis – atgrasymo, suvaržymo ir transformacijos – ramsčiais;

68. ragina Tarybą papildyti ES žmogaus teisių ir užsienio politikos priemonių rinkinį įtraukiant į jį visuotinį S. Magnitskio akto tipo sankcijų režimą, kad būtų sustiprintas esamas reguliavimas, taip sudarant sąlygas taikyti turto išaldymą ir draudimą išduoti visas asmenims, dalyvaujantiems vykdant sunkius žmogaus teisių pažeidimus;

69. pabrėžia, jog būtina naudotis ES konkurenciniu pranašumu, kad ES galėtų greitai įtvirtinti strateginę padėtį vykstant tarptautinėms varžyboms dėl naujų technologijų, informacijos, gynybos, atsinaujinančiosios energijos pramonės, 5G sistemų diegimo, Europos našiosios kompiuterijos bendrosios įmonės („EuroHPC“) ekosistemos ir ES savarankiškos, patikimos ir ekonomiškai efektyvios priegios prie kosmoso, kad ES netaptų priklausoma nuo trečiųjų šalių ne europinių didžiųjų technologinių ir skaitmeninių bendrovių; pabrėžia, kad patikimų dirbtinio intelekto technologijų kūrimas yra labai svarbus siekiant užtikrinti ES strateginį savarankiškumą, visų pirma sprendimų priėmimo ir pajėgumų srityse; todėl ragina Sąjungą išlaikyti ir didinti savo šios srities investicijas;

70. pripažįsta esminį civilinių ir karinių misijų, įgyvendinamų pagal BSGP, vaidmenį ir nurodo, kad tokioms misijoms būtina skirti žmogiškųjų ir materialinių išteklių, kad jos galėtų palaikyti taiką, vengti konfliktų ir stiprinti tarptautinį saugumą ir sutvirtinti Europos tapatybę bei strateginį savarankiškumą; apgailestauja dėl to, kad šių pagal BSGP vykdomų misijų ir operacijų efektyvumui kenkia nuolatiniai struktūriniai trūkumai, didelis valstybių narių indėlio skirtumas ir jos įgaliojimų apribojimai;

71. mano, kad ES dar tinkamai nepasinaudojo gausiais BSGP srityje turimais ištekliais; ragina vyriausiąją įgaliotinę ir pirmininko pavaduotoją, Komisiją ir valstybes nares dėti daugiau pastangų siekiant bendradarbiauti BUSP srityje, kad BSGP civilinės ir karinės misijos taptų patikimesnės, didinant lankstumą būtų padidinti jų veiklos pajėgumai, veiksmingumas ir efektyvumas vietoje ir kad jų įgaliojimai apimtų daugiau aspektų, būtų racionalizuoti ir aiškūs; mano, kad naujos priemonės, pvz., Europos taikos priemonė, galėtų padidinti valstybių narių solidarumą ir naštos dalijimąsi, kai reikia prisidėti prie BSGP operacijų, ir apskritai galėtų padėti padidinti ES išorės veiksmų efektyvumą;

72. primena, kad įtraukus požiūris į konfliktų prevenciją, švelninimą ir sprendimą yra ypač svarbus ilgalaikiam šių procesų gyvybingumui, taip pat primena, kad konfliktų sprendimas sėkmingesnis tais atvejais, kai vykdomas procesą laikomasi lyčių lygybės principo; ragina užtikrinti aktyvesnę moterų dalyvavimą tokiose misijose ir jas skirti į vadovaujamas pareigas, įskaitant sprendimų priėmimą ir derybas; pabrėžia, kad į BSGP misijas ir operacijas turėtų būti sistemingiau integruojamas lyčių aspektas ir tai turėtų padėti aktyviai įgyvendinti JT Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 1325 dėl moterų, taikos ir saugumo ir tolesnes rezoliucijas dėl moterų, taikos ir saugumo bei JT Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 2250 (2015) dėl jaunimo, taikos ir saugumo; todėl ragina Komisiją į visą su konfliktų valdymu susijusią veiklą struktūriškai įtraukti moteris, jaunimą, žmogaus teisių gynėjus bei religines, etnines ir kitas mažumas;

73. ragina veiksmingai integruoti lyčių lygybę ir mažumų teises į ES išorės veiksmų strateginius ir veiklos aspektus, o tai gali apimti tikslinį programavimą naujojoje Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonės finansinėje priemonėje; palankiai vertina vyriausiojo įgaliotinio ir pirmininko pavaduotojo išpareigojimą iki kadencijos pabaigos užtikrinti, kad vadovaujamas ir delegacijų vadovų pareigas eitų 40 proc. moterų; šiomis aplinkybėmis ragina EIVT teikti Parlamentui nuolat atnaujinamą informaciją apie to išpareigojimo vykdymo eigą;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

74. pabrėžia, kad tiek Europoje, tiek už jos ribų išlieka terorizmo grėsmė; yra tvirtai įsitikinęs, kad kova su terorizmu ateinančiais metais turėtų ir toliau būti ES prioritetas; ragina naująją Komisiją pateikti ES kovos su terorizmu veiksmų planą;

75. pabrėžia, kad svarbu sustiprinti ir užtikrinti ES bendradarbiavimą žvalgybos srityje, nes terorizmas kelia grėsmę pagrindinėms mūsų europinėms vertybėms ir mūsų saugumui, todėl reikalingas daugialypis požiūris, apimantis ne tik trečiųjų valstybių, bet ir visų valstybių narių sienos apsaugos, policijos, teismines ir žvalgybos institucijas;

o

o o

76. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Europos Vadovų Tarybos Pirmininkui, Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai bei valstybėms narėms.
